

IN CHRISTO REDIVIVO

**KSIĘGA PAMIĄTKOWA DEDYKOWANA
OJCU PROFESOROWI STEFANOWI KOPERKOWI CR**

ZESZYTY HISTORYCZNO-TEOLOGICZNE

ROCZNIK ZMARTWYCHWSTAŃCÓW

IN CHRISTO REDIVIVO

KSIĘGA PAMIĄTKOWA DEDYKOWANA
OJCU PROFESOROWI STEFANOWI KOPERKOWI CR

ZESZYTY HISTORYCZNO-TEOLOGICZNE

ROCZNIK ZMARTWYCHWSTAŃCÓW

ROK XIX
NUMER 19(2013)

KRAKÓW 2013

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr Carlo Bazzi (Pontificia Università Urbaniana, Roma), ks. prof. dr James Donohue CR (Mount St. Mary's University, Emmitsburg, USA), ks. prof. dr Andrzej Gieniusz CR (Pontificia Università Urbaniana, Roma), ks. prof. dr hab. Stefan Koperek CR (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), ks. prof. dr Paul Sims CR (Concordia University, Chicago, USA), ks. prof. dr Steve R. Thoma CR (St. John's Seminary, Camarillo, USA), ks. prof. dr James A. Wahl CR (St. Jerome's University, Waterloo, Kanada)

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Wojciech Mleczko CR (redaktor naczelny), Zbigniew Skóra CR, Kazimierz Wójtowicz CR, Roman J. Lebiedziuk CR

REDAKTORZY TEMATYCZNI

ks. dr Artur Kardaś CR (historia), ks. dr Kazimierz Mikucki CR (filozofia), ks. dr Zbigniew Skóra CR (nauki teologiczne)

REDAKTORZY JĘZYKOWI

Urszula Racuń, Beata Zygmunt-Szpila, James Gibson CR (j. angielski)

ZESPÓŁ RECENZENTÓW

o. prof. dr hab. Tomasz Maria Dąbek (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), ks. dr hab. Janusz Królikowski (prof. Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), dr Marcin Rebes (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), ks. dr hab. Erwin Mateja (prof. Uniwersytetu Opolskiego), s. dr hab. Adelajda Sielepin CHR (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), ks. dr hab. Dariusz Tabor CR (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

PUNKTACJA MINISTERIALNA

Rok 2012: Lista B, Punkty 3. Kategoria: Nauki humanistyczne.

[Ze względu na wyjątkowy charakter niniejszego numeru „Zeszytów...” recenzji podlegały tylko artykuły zawierające streszczenie].

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wersja papierowa (drukowana).

STRONA INTERNETOWA

<http://www.biz.xcr.pl/zeszyty-hist-teol.html>

SKŁAD I ŁAMANIE

Piotr Poniedziałek

FOTOGRAFIE

Jacek Michalewski

KOREKTA

Dariusz Martynowicz

ISSN 1732-0356

Nakład: 250 egz.

© Copyright by

Zgromadzenie Zmartwychwstańców Prowincja Polska
Komisja Studiów Zmartwychwstańczych

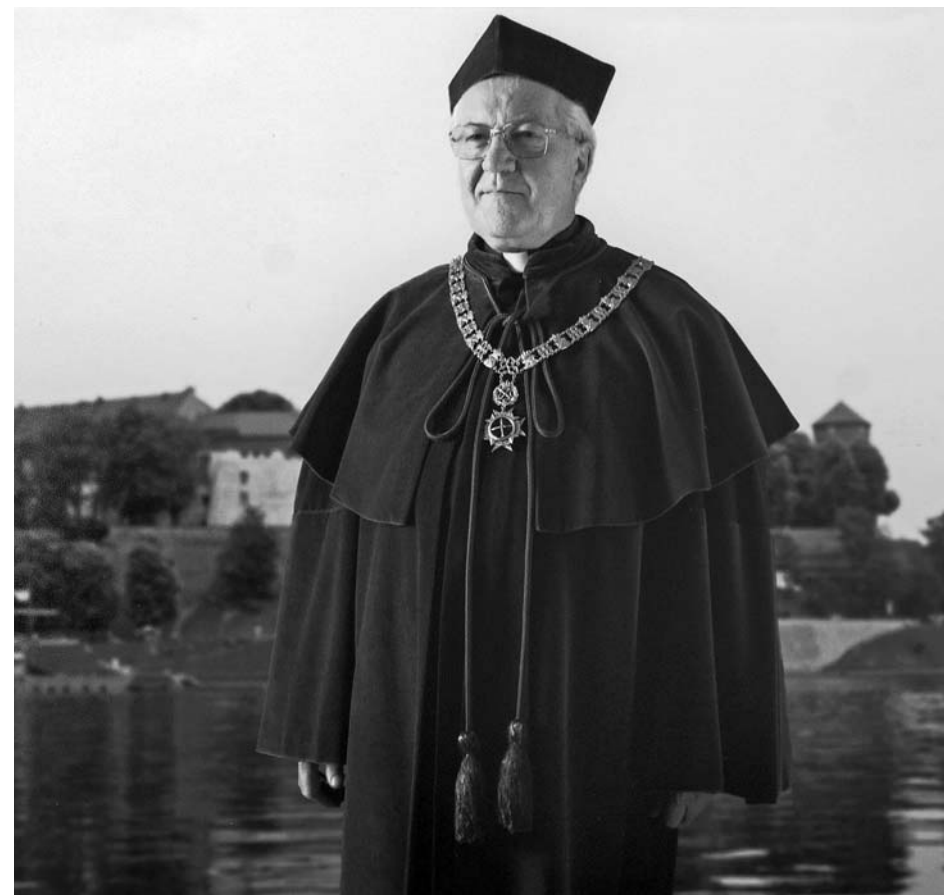
Adres redakcji

ul. ks. Stefana Pawlickiego 1

30-320 Kraków

e-mail: studiacr@gmail.com

cum permissione auctoritatis ecclesiasticae

Venerabili Professori Patri Stephano Koperek CR
anno septuagesimo quinto nativitatis,
quinguagesimo ordinationis sacerdotalis
et quinquagesimo sexto vitae consecratae
hunc librum
dedicant
confratres resurrectionisti

Cracoviae, die XVI mensis Aprilis, anno MMXIII

SPIS TREŚCI

	OD REDAKCJI	9
	VITA ET OPERA	11
13	Artur Kardaś CR <i>Ksiądz profesor Stefan Koperek, zmartwychwstaniec oddany Bogu i duszom</i>	
33	<i>Obiektywnie w obiektywie</i>	
	GRATIFICIENTIA ET REVERENTIA	49
51	Robert J. Kurtz CR <i>List gratulacyjny</i>	
55	Bernmard Hylla CR <i>Podziękowanie i nie tylko</i>	
57	Wiesław Śpiewak CR <i>List gratulacyjny</i>	
59	Henryk Rojek CR <i>Pamięć o spotkaniach</i>	
61	Józef Obuchowski CR <i>List do Jubilata</i>	
63	Gerard Janikowski CR <i>Wspomnienie o Czcigodnym Współbracie</i>	
	MISCELLANEA RESURRECTIANA	67
69	Marcin Ćwiek CR <i>Zmartwychwstanie w kanonicznym przedstawieniu sztuki bizantyjskiej</i>	
77	Tadeusz Kaszuba CR <i>Semenenko Piotr. Zarys jego filozofii</i>	

- 87 Andrzej Sosnowski CR
Powstanie zgromadzenia zmartwychwstańców w kontekście rozwoju zgromadzeń zakonnych o ślubach prostych
- 101 Dariusz Tabor CR
Czy Bogdan Jański stworzył teorię kultury?
- 115 Tomasz M. Koperek CR
Liturgiczna działalność o. Pawła Smolikowskiego CR w Adrianopolu i we Lwowie w latach 1874–1891
- 133 Wojciech Mleczo CR
Listy św. Józefa Sebastiana Pelczara w rzymskim archiwum zmartwychwstańców
- 153 Jan Soroka CR
Persönliche Auferstehung als wahres Geschenk der Freiheit für Generationen

QUAESTIUNCULAE ET DISPUTATIONES 173

- 175 Andrzej M. Gieniusz CR
Flp 3, 4-8: Paweł wobec swej przedchrześcijańskiej przeszłości
- 187 Kazimierz Mikucki CR
Ksiądz kardynał Marian Jaworski: działalność naukowa, zarys filozofii oraz niektóre aspekty relacji pomiędzy filozofią a teologią
- 245 Tomasz Rostek CR
Modlitwy kapłana o przebaczenie grzechów w celebracji Eucharystii
- 267 Zbigniew Skóra CR
Ruch liturgiczny – geneza i istota
- 323 Damian Stachowiak CR
Dialog w rozeznawaniu powołania kapłańskiego
- 333 Kazimierz Wójtowicz CR
Charyzmat założyciela
- 367 Bronisław Zarański
Nowy lud Boży pragnieniem narodów i oczekiwaniem Izraela

OD REDAKCJI

---

*Kościół respektuje miary czasu: godziny, dni, lata, stulecia;
pod tym względem idzie on krok w krok z każdym człowiekiem*
(Jan Paweł II, *Tertio Millennio Adveniente*, 16)

Na początku Bóg nakazał świętować tylko „goły” jubileusz, to znaczy pięćdziesięciolecie. Potem człowiek wymyślił dodatkowe miary czasu i dał im specyficzne nazwy: od rocznicy (wystarczy wspomnieć tylko niektóre) papierowej, przez drewnianą, cynową, srebrną, perłową aż do brylantowej. A do klasycznego jubileuszu dodano przymiotnik dookreślający „złoty”. I w ten sposób każdy „nawrót czasu” jest dobry, aby zatrzymać się w drodze i trochę „poświętować”. Jakiż jednak jest *megapowód* do świętowania, kiedy rocznica urodzin powraca po raz siedemdziesiąty piąty (i przychodzi przystanek kojarzący z brylantem), rocznica święceń kapłańskich po raz pięćdziesiąty (tu sypie się „złoty kurz”), a czas życia zakonnego mierzy się w „szmaragdach”. Taka właśnie kumulacja ma miejsce w życiu Ojca Profesora Stefana Koperka CR Roku Pańskiego 2013.

Na tę okoliczność już w wakacje 2010 ukonstytuowała się trzysobowa grupa inicjatywna (Kardaś, Mleczko, Wójtowicz), która przybrała prostą nazwę „Samozwańczy Komitet Uczczenia Profesora” (w skrócie: SKUP) i jako organizacja „pozarządowa” 1 lipca 2010 wystosowała do potencjalnych autorów takie oto pismo: „Drogi Ojcze, być może, nie wszyscy wiedzą, że nasz dostojny Współbrat, o. prof. Stefan Koperak CR, w ostatnim czasie czczony był przez różne gremia naukowe i państwowe, krajowe i zagraniczne (żeby wymienić te najważniejsze: złoty krzyż zasługi, *bene merenti* Polskiego Towarzystwa Teologicznego, *bene merenti* Papieskiej Akademii Teologicznej, srebrny medal zasługi Katolickiego Uniwersytetu w Róźnieberoku, księga pamiątkowa „Introibo ad altare Dei”, księga z wyborem prac „Hymn Chwały”). Jako jego współbracia nie chcemy dopuścić się grzechu zaniedbania, dlatego – jako SKUP – zwracamy się do Czcigodnego Ojca o włączenie się w tę spontaniczną akcję uczczenia Profesora Księgą Pamiątkową (pisaną piórem zmartwychwstańskim)

z racji jego nadchodzących 75-tych urodzin. Księga będzie zatytułowana „In Christo Redivivo”. Planujemy uroczystą prezentację tej książki i wręczenie jej Jubilatowi w stosownym czasie”. Prosimy wówczas o jakiś artykuł, względnie o wspomnienie.

Zaskakująco wielu współbraci z różnych pokoleń (najstarszy autor – rocznik 1919; najmłodszy – rocznik 1986) zareagowało na nasz apel. Pierwsza fala odpowiedzi przysłała niebawem po rozesłaniu zaproszeń, ale na drugi rzut trzeba było czekać i bez monitów, próśb i gróźb się nie obezło. Ale tak jest zawsze przy „zbiorówkach”. I oto mamy owoc tego wspólnego wysiłku: jest artykuł o życiu i dziełach Jubilata (również w „obrazkach”); są gratulacje i podziękowania naszych „oficjalistów”; nie brakuje też osobistych wspomnień; resztę nadesłanego materiału (14 dłuższych czy krótszych przedłożeń) upchano w dwa działy: różności zmartwychwstańcze (7) oraz kwestyjki i dysputy (7). Niektóre mają walor wysoce naukowy, co sygnalizują streszczenia i słowa-klucze; wszystkie przy tym dobrze się czyta i śmiało polecam ich lekturę jako niezwykłą przygodę.

Księgi Pamiątkowe „montuje się” ku pamięci i dla uczczenia. Tak samo jest i z naszą Księgą przygotowaną i poświęconą dla Ojca Profesora Stefana Koperka przez jego współbraci, przyjaciół i uczniów. Na dzisiejszym rynku wydawniczym ksiąg pamiątkowych ci dostatek; jest to z pewnością znak szacunku i uznania dla tych, którym są one dedykowane. Jednak niniejszą księgą, która już tytułem (*In Christo Redivivo*) zdradza klimaty zmartwychwstańcze, składamy hołd Osobie szczególnej. Ojciec Stefan jest bowiem zmartwychwstańcem, który swe talenty, siły i tytuły wykorzystuje przede wszystkim ku pomocy bliźniemu, którego Pan stawia na jego drodze. A jego najbliższymi bliźnimi – z natury rzeczy – jesteśmy my: jego współbracia zmartwychwstańcy, którym niejednokrotnie okazywał wiele serdeczności i pomocy. Właśnie tą publikacją – jak pisze o. Prowincjał – chcemy mu zarówno podziękować, jak i przynieść najlepsze życzenia.

Ojciec Profesorze! Dziękując za wszelkie dobro, jakie stało się owocem Twojej kapłańskiej i dydaktyczno-naukowej posługi, życzymy Ci serdecznie, aby Chrystus Zmartwychwstały nadal wspierał Cię swą łaską i pozwolił jeszcze długie lata cieszyć się dobrym zdrowiem oraz gorliwie i z nieślabnącą pasją pracować dla chwały Boga i uświęcenia ludzi.

Drogi i Dostojny Jubilacie! *Ad multos faustosque annos!*
w imieniu SKUPu

Kazimierz Wójtowicz CR

Kraków, 16 września 2013 roku

VITA ET OPERA

ARTUR KARDAŚ CR
PRĄDNIK KORZKIEWSKI

KSIĄDZ PROFESOR STEFAN KOPEREK, ZMARTWYCHWSTANIEC ODDANY BOGU I DUSZOM

Nie jest łatwo napisać *curriculum vitae* każdego człowieka, ponieważ nie jest łatwo zapanować nad czasem, choć niektórym wydaje się to proste: podać daty, miejsca, dorobek i wskazać ewentualne zamierzenia na przyszłość. Najtrudniej jest jednak pisać o osobowości człowieka, o jego charakterze, o jego wierze i duszy. Tym bardziej trudno, jeśli trzeba to uczynić w stosunku do osoby wybitnej, szanowanej, cenionej, a przede wszystkim dobrej. Do takich osób należy niewątpliwie ks. prof. zw. dr hab. Stefan Koperek, który jest jednym z najwybitniejszych współczesnych zmartwychwstańców. W tym roku obchodzi 75 rok życia i Złoty Jubileusz kapłaństwa. Jest drugim w historii Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców kapłanem, który otrzymał nominację na profesora zwyczajnego. Pierwszym był wybitny filozof, postać krakowskiego świata kultury i nauki, ks. prof. Stefan Pawlicki, żyjący na przełomie XIX i XX wieku (1839-1916), dwukrotny dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego i jego rektor, członek wielu akademii i towarzystw naukowych w całej Europie, przyjaciel Leona XIII, wielu dostojników Kościoła, ludzi nauki i kultury, jak chociażby Henryka Sienkiewicza czy Jana Matejki. Po zostawił po sobie ogromną bibliotekę (ponad 10 tysięcy woluminów) i niezwykle dorobek naukowy, spośród którego 180 prac ogłoszono drukiem. Był człowiekiem, którego określano mianem *niepospolitego!*